

S 59/03-1608/03

V Brně dne 9. května 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 59/03, zahájeném dne 7. dubna 2003 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníků řízení, jimiž jsou společnost United States Steel Corporation, se sídlem 600 Grant Street, Pittsburgh, Pennsylvania, Spojené státy americké, a společnost U. S. Steel Balkan d.o.o., se sídlem Bulevar Avnoja 8, Novi Beograd, Srbsko a Černá hora, ve správním řízení zastoupené Mgr. Danou Štumpovou, advokátkou, se sídlem Školská 3, Praha 1, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů, ke kterému dochází podle § 12 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na základě souboru samostatných smluv, uzavřených vždy mezi společnostmi U. S. Steel Balkan d.o.o., se sídlem Bulevar Avnoja 8, Novi Beograd, Srbsko a Černá hora, na straně jedné, a správcem konkurzní podstaty jednotlivých nabývaných společností, na straně druhé, v jejichž důsledku společnost United States Steel Corporation, se sídlem 600 Grant Street, Pittsburgh, Pennsylvania, Spojené státy americké, nabude prostřednictvím dceřiné společnosti U. S. Steel Balkan d.o.o., 100% podíl na základním kapitálu společnosti SARTID a.d. v konkursu, se sídlem Goranska 12, Smederevo, Srbsko a Černá Hora, a 100% podíl na základním kapitálu jejích dceřiných společností SARTID 1913 – BELI LIMOVI, a.d. v konkursu, SLOBODNA ZONA SMEDEREVO a.d. v konkursu, SARTID Stara železarna d.o.o. v konkursu, SARTID LUKA SMEDEREVO d.o.o. v konkursu, Sartid – SPIN d.o.o. v konkursu a SARTID 1913 – VELJKO DUGOŠEVIČ d.o.o. v konkursu, a tím i možnost tyto společnosti kontrolovat, se podle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e .

Odůvodnění:

Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vycházel zejména z návrhu na povolení spojení soutěžitelů, dotazníku k povolení spojení, smluv zakládající spojení, plné moci zástupce účastníků řízení a dalších relevantních informací o spojujících se soutěžitelích.

Skutečnost, že se Úřad navrhovanou transakcí zabývá, byla zveřejněna v Obchodním věstníku č. 16/03 ze dne 23. dubna 2003. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek ani později, Úřad žádnou neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění.

Notifikační podmínky

K navrhovanému spojení soutěžitelů dochází na základě souboru samostatných smluv, které na jedné straně vždy uzavřela společnost U. S. Steel Balkan d.o.o., se sídlem Bulevar Avnoja 8, Novi Beograd, Srbsko a Černá hora (dále jen „U.S. Balkan“), která je dceřinou společností United States Steel Corporation, se sídlem 600 Grant Street, Pittsburgh, Pennsylvania, Spojené státy americké (dále jen „U.S. Steel“), a na straně druhé vždy pan Branislav Ignjatović, správce konkurzní podstaty nabývaných společností, kterými jsou společnosti SARTID a.d., se sídlem Goranska 12, Smederevo, Srbsko a Černá Hora (dále jen „SARTID“), a dále její dceřiné společnosti SARTID 1913 – BELI LIMOVI, a.d., SLOBODNA ZONA SMEDEREVO a.d., SARTID Stara železarna d.o.o., SARTID LUKA SMEDEREVO d.o.o., Sartid – SPIN d.o.o. a SARTID 1913 – VELJKO DUGOŠEVIČ d.o.o., t.č. všechny v konkurzu. V souladu se srbskými zákony vstoupí kupující do postavení nového majitele celého podílu jednotlivých převáděných společností. Lze tedy konstatovat, že v souladu se zákony Srbska a Černé Hory získá společnost U.S. Balkan na základě výše uvedených smluv 100% podíl na základním kapitálu těchto společností, a to výlučně bez jakýchkoli práv nebo podílů v kterékoli z dalších společností. V důsledku toho získá U.S. Balkan, a jejím prostřednictvím společnost U.S. Steel, možnost výlučně kontrolovat podniky výše uvedených společností ze skupiny Sartid.

Přesto, že je navrhovaná transakce založena více smlouvami, a jedná se tak nominálně o více spojení soutěžitelů ve smyslu zákona, Úřad má za to, že jednotlivé transakce spolu úzce ekonomicky souvisejí, neboť v konečném důsledku získá U.S. Steel možnost kontrolovat společnost SARTID a její dceřiné společnosti. To znamená, že předmětná věc vyžaduje jedno komplexní posouzení tak, jako by se jednalo o jedno složené spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 zákona.

V dalším se Úřad zabýval otázkou, zda navrhované spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový celosvětový čistý obrat spojujících se soutěžitelů byl v posledním účetním období vyšší než 5 miliard Kč a podmínka ustanovení § 13 písm. a) zákona je tedy splněna, navrhované spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu podle § 12 a násl. zákona.

Strany spojení

Společnost **U.S. Steel** je integrovaný výrobce oceli založený ve státě Delaware (USA), jehož hlavní činností je zejména výroba, zpracování a prodej ocelářských výrobků, koksu a takonitových kuliček. Vedle toho se U.S. Steel zabývá správou nemovitostí, správou minerálních zdrojů, těžbou uhlí, inženýrskými a poradenskými službami a poskytováním technologií. Společnost stojí v čele celosvětově působící podnikatelské skupiny U.S. Steel.

Její činnosti v České republice jsou omezeny především na prodej produkce dceřiných společností U.S. Steel Košice s.r.o., a to prostřednictvím dalších dceřiných společností U.S. Steel Košice – Bohemia a.s., se sídlem Jankovcova 2, Praha 7, a Walzmerk Finow GmbH.

Společnost **U.S. Balkan** je společnost založená za účelem provedení navrhované transakce, která zatím nevyvíjí činnost odpovídající jejímu předmětu podnikání. Po uskutečnění spojení bude společnost vyvíjet činnost odpovídající předchozí činnosti společnosti SARTID a nabytým bývalým dceřiným společnostem SARTID, tj. zejména výrobu za tepla a za studena válcované oceli a černého obalového plechu, které jsou prvotně používány pro výrobu pocínovaných výrobků. Společnost U.S. Balkan je nepřímo kontrolována ze strany U.S. Steel.

Společnost **SARTID**, jakožto konkursní dlužník je řízena správcem konkursní podstaty, který byl jmenován Obchodním soudem v Bělehradě. Každodenní rozhodování této společnosti je dozorováno určeným konkursním soudcem a veškeré zásadní úkony týkající se pohledávek věřitelů, jakož i dispozice s majetkem atp. jsou rozhodovány konkurzním senátem. To stejné platí i pro ostatní dceřiné společnosti, nad nimiž získá U.S. Steel nepřímou kontrolu, na které byl rovněž vyhlášen konkurs.

Společnost SARTID i ostatní převáděné společnosti z podnikatelské skupiny Sartid vyrábí a prodávají především ploché válcované výrobky z oceli, zejména za tepla válcované svitky, plechy a pásy, za studena válcované ocelové výrobky a černé obalové plechy, které jsou prvotně používány pro výrobu pocínovaných plechů, dále se zabývají zprostředkováním obchodu, poskytováním služeb vodní dopravy, těžbou vápence a křemene, ale i zaměstnáváním postižených osob.

Dopady spojení

Za účelem zjištění, zda navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vymezuje relevantní trh, kterým je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, které je z hlediska charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení, k nimž dochází dle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území ČR provozuje soutěžitel nad nímž je v důsledku spojení získávána kontrola, a z nich pak zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi navrhovatele.

Hospodářská oblast dotčená posuzovaným spojením soutěžitelů je především oblast výroby a prodeje ocelářských výrobků.

Při vymezení relevantních trhů v oblasti ocelářského průmyslu Úřad vychází z pravidel, které jsou při rozhodování používány i Evropskou komisí¹. První z těchto pravidel spočívá v rozlišení výrobků z uhlíkové oceli, nerez oceli a vysokolegované oceli. Nezastupitelnost aplikace uhlíkové oceli s vysokolegovanou ocelí je způsobena odlišným chemickým složením, a tím i vlastnostmi výrobků z těchto dvou materiálů, významným cenovým rozdílem mezi nimi, jakož i podstatným způsobem konečného užití. Nezastupitelnost výrobků z uhlíkové oceli s výrobky z nerez oceli vychází především z odlišnosti chemického složení, a tudíž z rozdílných vlastností výrobků. Výroba nerez oceli zahrnuje oproti výrobě uhlíkové oceli navíc fázi legování chromem, niklem a dalšími legujícími prvky za účelem dosažení jiných vlastností konečného výrobku, než jaké by měl

¹ Např. COMP/ECSC.1351 – *Usinor/Arbed/Acceralia*

výrobek z tradiční uhlíkové oceli. Společnosti patřící k podnikatelské skupině Sartid dodávají na tuzemský trh pouze výrobky z uhlíkové oceli.

Druhým stěžejním pravidlem je rozlišení mezi plochými výrobky a dlouhými výrobky. Ocel vyrobená v zařízeních pro výrobu oceli se totiž formuje do tvarů a forem, které vyhovují dalšímu zamýšlenému zpracování oceli. V tomto smyslu jsou zcela jasně odlišitelné dvě základní kategorie výrobků, a to ploché výrobky a dlouhé výrobky. Ploché výrobky se vyrábějí na jiném výrobním zařízení (válcovací tratě) než dlouhé ocelové výrobky či ocelové trubky. Většina výrobních zařízení je pak konstruována pouze pro výrobu jedné z těchto forem a jejich konverze je výjimečná a nákladná.

Společnosti náležící ke skupině Sartid dodávaly na trh v České republice pouze ploché výrobky z uhlíkové oceli válcované za tepla, které sestávají především z pásů a plechů i minimální tloušťce 0,12 – 0,15 mm, a používají se především v automobilovém, spotřebním či stavebním průmyslu a ve strojírenství.

Podnikatelská skupina U.S. Steel dodává na trh České republiky prostřednictvím společností U. S. Steel Bohemia a.s. a Walzwerk Finow GmbH zejména ploché výrobky z oceli válcované za tepla i za studena, galvanizované ploché válcované výrobky, pocínované ploché válcované výrobky, lakoplastové ploché válcované výrobky, svařovací trubky, radiátory, surové železo apod. Kromě toho dosáhla skupina U.S. Steel v České republice obratu prostřednictvím poskytování konzultačních služeb společností UEC Technologie LLC a prostřednictvím dodávek šamotových cihel slovenské společnosti Refrako s.r.o.

Pokud jde o ploché válcované výrobky z oceli, je třeba zohlednit také rozdíly mezi výrobky válcovanými za tepla a válcovanými za studena. Vlastnosti a užití výrobků válcovaných za studena se totiž podstatně liší, zejména díky větší rozměrové přesnosti, hladšímu povrchu a větší pevnosti, od výrobků válcovaných za tepla. Dalším podstatným rozdílem je skutečnost, že moderní válcovna může za tepla válcovat výrobky pouze do minimální tloušťky 1,5 mm, naproti tomu za studena až do 0,12-0,15 mm.

Jak již bylo uvedeno, při vymezení relevantních trhů Úřad považuje za stěžejní ty trhy, na nichž bude postavení nově vzniklého subjektu posíleno, či o které se rozsah působnosti účastníka řízení rozšíří.

V souvislosti s výše uvedenými skutečnostmi vymezil Úřad v případě posuzovaného spojení soutěžitelů věcně relevantní trh jako **trh plochých výrobků z uhlíkové oceli válcovaných za tepla**.

Geograficky je trh vymezen územím **České republiky**. Z časového hlediska se jedná o **trh trvalý**, charakterizovaný pravidelnými dodávkami po celý kalendářní rok, nepodléhající významným výkyvům.

Na vymezeném relevantním trhu dochází k překrývání činností spojujících se soutěžitelů, posuzované spojení soutěžitelů je tak spojením horizontálního charakteru. Na trhu plochých výrobků z uhlíkové oceli válcovaných za tepla tedy dojde fakticky ke koncentraci, v jejímž důsledku se navýší tržní podíly spojujících se soutěžitelů.

Pokud jde o postavení spojujících se soutěžitelů na vymezeném relevantním trhu, skupina U.S. Steel v roce 2002 dodala na tuzemský trh ploché výrobky válcované za tepla, představující cca 18 % celkové spotřeby a společnosti kontrolované ze strany SARTID přibližně 1 %. V důsledku spojení na vymezeném relevantním trhu dojde k nepatrnému navýšení tržního podílu spojujících se soutěžitelů, které **po spojení nebude vyšší než 20 %**.

Co se týče dalších konkurentů spojujících se soutěžitelů, lze konstatovat, že na vymezeném relevantním trhu mají z tuzemských výrobců významné postavení především

společnosti Nová Huť a.s. a Vítkovice, a.s., velkou část celkové tuzemské spotřeby plochých výrobků válcovaných za tepla pokrývá dovoz ze zahraničí.

Pro oblast hutnictví je na základě zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu a nebo dovozu výrobků, o licenčním řízení a o změně některých zákonů, v platném znění, každoročně vydáváno nařízení vlády České republiky, kterým je stanoven seznam hutních výrobků, jež mohou být dováženy na základě automatické licence a u nichž se uplatňuje sledování jejich dovozu do České republiky. Tato skutečnost, spolu s tím, že na dovoz hutních výrobků z některých států, např. z Ruska, Ukrajiny, Kazachstánu, ale i Srbska a Černé Hory (u plochých výrobků válcovaných za tepla cca 3,6 – 5,5 %), je uvaleno clo, znamená, že dovoz určitých hutních výrobků je z určitých zemí ztížen, nicméně pokračující dovoz těchto výrobků svědčí o tom, že se nejedná o takové omezení, které znamenalo nepřekonatelnou překážku dovozu.

Konečná cena pro spotřebitele v České republice je rovněž ovlivňována náklady na jeho přepravu, ovšem výše nákladů na přepravu hutních výrobků ze zahraničí do České republiky také podstatně neovlivňuje konkurenceschopnost dovozců.

Rozvoj úrovně cen spojujících se soutěžitelů je srovnatelný s úrovní cen jiných dovozních výrobců oceli. Obecně má hutní a ocelářský průmysl cyklický charakter, poptávka a ceny úzce souvisí s obecnými ekonomickými trendy. Taktéž změny skladových zásob mohou mít značný vliv na cenovou hladinu, a to přesto, že zákazníci stále častěji požadují dodávky zboží v přesně stanoveném termínu.

V oblasti výzkumu a vývoje má pro konkurenceschopnost v ocelářském průmyslu zásadní význam především inovace. Výrobky umístěné na trhu musí splňovat vysoké očekávání a požadavky zákazníků. Výzkum a vývoj spojujících se soutěžitelů se soustřeďuje zejména na zlepšení provozního postupu a dalších opatření vedoucích ke zvýšení produktivity a zlepšení kvality.

Skupina U.S. Steel je vlastníkem několika obchodních značek, které v České republice požívají ochrany práv duševního vlastnictví, nicméně žádná závažná omezení plynoucí z práv duševního vlastnictví, která by hrála roli v otázce investic nebo vstupu na trh v České republice neexistují.

Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že spojující se soutěžitelé nebudou po spojení disponovat takovou tržní silou, která by jim umožnila chovat se nezávisle na ostatních soutěžitelích či spotřebitelích. Posuzované spojení soutěžitelů nepovede ke vzniku či posílení dominantního postavení nově vzniklého subjektu. Pro naplnění podmínky, uvedené v § 16 odst. 2 věta třetí zákona, Úřad rozhodl o tom, že navrhované spojení soutěžitelů povoluje a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (správní řád), lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

PM: 19. května 2003

Rozhodnutí obdrží:
Mgr. Dana Štumpová, advokátka
AK Láník, Štumpová & Partneři
Školská 3
110 00 Praha 1